

Van Kempen: "In onze bassins zwemmen zelfs vissen, salamanders en koikarpers. Dat geeft aan dat de kwaliteit van het gerecycleerde water op zichzelf ook al goed is"

Meer en anders spuiten onder Milieukeur vlag?

Gerecycleerde containerteelt verlangt eigen schema gewasbeschermingsmiddelen

Boomkweker Erik van Kempen is druk bezig met het behalen van het Milieukeurcertificaat. Maar er zijn problemen op weg daarheen, want de criteria zijn volgens van Kempen niet gericht op zijn teeltmethode: de gerecycleerde containerteelt. Van Kempen legt uit waarom.

Auteur: Karlijn Raats

Milieukeur stelt als eis dat uitsluitend gebruik gemaakt mag worden van bepaalde, door haar toegestane, gewasbeschermingsmiddelen. Aan dit gebruik worden nadere eisen gesteld zoals het maximaal aantal toegestane toepassingen en de periode waarin het gebruik van het middel is toegestaan.

Alle kwekers die Milieukeur willen halen, moeten zich onder meer houden aan een bestrijdings-schema. Dit schema moet een minimale uitloging van gewasbeschermingsmiddelen naar het grondwater en oppervlaktewater garanderen. Dat schema vindt Van Kempen niet van toepassing op zijn teeltmethode: de gerecycleerde containerteelt. Dit teeltsysteem is erop gericht niets verloren te laten gaan. Water en bemesting worden hergebruikt totdat het door de plant is

verbruikt. Van Kempen zijn stelling is, dat er een tweede schema moet komen, speciaal voor gerecycleerde containerteeltbedrijven.

Plastic

De containerteler begint uit te leggen: "Stichting Milieukeur gaat er vanuit dat alle planten op zijn minst één jaar in de volle grond staan. Het schema voor gewasbeschermingsmiddelen van Milieukeur is dan ook hierop gebaseerd, met bijvoorbeeld drie spuitrondes van een bepaald middel in een heel jaar. Maar ze vergeten dat je in de containerteelt wel drie of meer teelten per vierkante meter kunt hebben binnen één jaar. Dan moet je méér mogen spuiten. Eigenlijk zijn alle disciplines binnen de teelt te verschillend om de gebruiksschema's over elkaar heen te kunnen

leggen. Voor de stekteelt, waarbij jaarlijks wel twaalf teelten worden afgewisseld, zou een ander bestrijdingsmiddelen-schema moeten gelden dan voor vollegrondsteelt, voor laanboomteelt, containerteelt en ga zo maar door." Hij voegt toe: "Wat wij bovendien doen, is gerecycleerde containerteelt. Dat wil zeggen dat de bodem is afgesloten met plastic en dat daar bovenop een anti-worteldoek ligt. We vangen daarmee water en meststoffen af voor hergebruik. Het strengere schema voor gebruik van gewasbeschermingsmiddelen om uitloging naar de bodem tegen te gaan, gaat bij gerecycleerde teelt dus niet op. Bij ons vindt er überhaupt geen uitloging plaats." Daar zit volgens Van Kempen de crux: hij vindt dat er andere regels rond bestrijdingsmiddelen zouden moeten gelden voor gerecycleerde con

Containerveld

tainerteelt dan voor vollegrondstellers. "Helaas is de hele Milieukeur-meetlat nu geënt op de vollegrondsteelt en heeft het geen aangepast kweekschema voor gerecirculeerde containerteelt", vat Van Kempen samen.

"Met aangepaste criteria zullen heel veel gerecirculeerde containerteeltbedrijven Milieukeur willen halen"

Koikarpers

Hij vervolgt over het gerecirculeerde containerteeltsysteem: "ZLTO heeft onderzoek gedaan naar hoeveelheid uitloging. Naar de uitslag moeten we nog vragen. We hebben zelf eveneens onderzoek gedaan en volgens ons eigen onderzoek is het percentage gewasbeschermingsmiddelen dat doorsijpelt naar het grondwater praktisch nihil. We werken met een afgesloten bodem door plastic en worteldoek, dat er zelfs geen lucht bij de bodem kan komen. Dat geeft wel aan dat de bodem beschermd wordt tegen gevaarlijke stoffen. Die stoffen voeren we netjes af naar bassins. Van daar uit pompen we het water weer naar de containervelden. In de bassins zwemmen vissen, salamanders en koikarpers. Dat geeft aan dat de kwaliteit van het gerecirculeerde water op zichzelf ook al goed is."

Waarom is de kans op uitloging dan praktisch nihil in plaats van nul?

"Als de pompen de afvoer van regenwater niet meer aankunnen, loopt het regenwater de sloot in", reageert Van Kempen. "Dat gebeurt in de winter, maar dan is er ook bijna geen bemesting meer aanwezig in het water. Daardoor is het overstortwater dan ook bijna helemaal schoon."

Straf middel

"Het behalen van Milieukeur vraagt dat we veel bestrijdingsmiddelen niet mogen gebruiken. Dat houdt in dat we bijvoorbeeld tien keer moeten spuiten met een middel dat een lage milieubelasting heeft." vertelt de containerteler "Maar bij gerecirculeerde containerteelt is dat helemaal niet efficiënt. Wij willen éénmaal een straf gewasbeschermingsmiddel kunnen inzetten in plaats van tien keer een mild middel. Dat is effectiever in ons systeem. De planten nemen het in meerdere achtereenvolgende rondes vanzelf op en de bodem heeft er geen last van."

Dus jij denkt dat het voor de containertellers met een recirculatiesysteem loont om de Milieukeurcriteria voor duurzaam kweken aan te passen. Hoe zie jij de oplossing voor je?

Van Kempen: "Ik ben niet de enige die tegen dit probleem oploopt. Er zijn namelijk honderden bedrijven met een gerecirculeerde containerteelt. We hebben tijdens een Milieukeurhoorzitting Frans Pladdet dan ook gevraagd om voor onze bedrijfssoort aparte criteria te maken. Die komen er waarschijnlijk ook." Toch is Van Kempen daar

ook eigenlijk weer niet helemaal blij mee: "We zijn als boomkwekerijsector gebaat bij uniformiteit. Want we zijn naast kweker ook handelsbedrijf en we moeten dus ook inkopen. Uniformiteit door het werken met één standaard scheelt tijd, moeite en dus geld."

Je zei zelf eerder dat het door de grote verschillen in teeltsoorten niet haalbaar is om de schema's over elkaar te leggen.

"Ja, dat klopt. Ik denk dan ook dat we met twee schema's een heel eind kunnen komen. Op dit moment zijn er drie gerecirculeerde containerteeltbedrijven die op basis van het bestaande bestrijdingsmiddelenprogramma Milieukeur willen halen, waaronder wijzelf. Maar als de aangepaste criteria er komen, zullen er heel veel bedrijven volgen."

Samenvatting

Voor het behalen van het Milieukeurcertificaat moet men zich houden aan één bestrijdingsmiddelenprogramma dat voor alle teeltsoorten geldt. Eigenaar van het gerecirculeerde containerteeltbedrijf Erik van Kempen vindt dat zijn teelt niet met een vollgronds bestrijdingsmiddelenprogramma kan werken. Bovendien wil hij onder de vlag van Milieukeur zwaardere bestrijdingsmiddelen in kunnen zetten. Stichting Milieukeur denkt nu na over criteria, speciaal bestemd voor de containerteelt met en zonder recirculatie.

Reactie Frans Pladdet, SMK

Frans Pladdet van SMK (Stichting Milieukeur) erkent dat Milieukeur oorspronkelijk vooral is ontwikkeld voor de vollegrondsteelt omdat daar de deelnemers zaten, maar wil wel graag gezegd hebben in het huidige schema ook eisen zijn opgenomen voor de containerteelten en de bedekte teelten.

Voor de komende herziening van het schema wordt hard gewerkt om de criteria zodanig te herzien dat deze ook optimaal toegespitst zijn op de andere teelten onder Milieukeur. De bedoeling is om dat te doen via extra criteria en niet door het ontwikkelen van een nieuwe schema. SMK zal daar ook de telers bij betrekken.

Frans Pladdet: "We denken echter niet aan een apart schema, we zijn het met Erik eens dat er niet meer schema's moeten komen, maar willen in een robuust schema de hele boomkwekerij kunnen omvatten."